

ÁBRÁZOLÁS – ALAKÍTÁS

A tantárgy célja megalapozni a funkcióöröm motivációs hátterével a különböző ábrázoló-alakító tevékenységekben az alkotóképességet, alakítani és fejleszteni az igényt a kreatív önkifejezésre a vizuális művészetek eszköztárának felhasználásával.

A pedagógusnak törekednie kell arra, hogy fejlődjön a tantárgy szemléletformáló hatása által a középsúlyosan értelmi fogyatékos tanuló képzelőereje, fantáziája, esztétikai érzéke, alakuljon ki a pozitív énképe, fejlődjön önismerete a felfedezések és a siker örömeivel. Támogassa a munkavégzés során a tanulóknak az anyagokról szerzett tapasztalatait, tevékenykedjenek szívesen, fejlődjön alkotásvágyuk a tárgyak, cselekvések, jelenségek megfigyelése és a figyelem, feladattudat, észlelés, finommotorika fejlődése segítségével, tapasztalati élményeik alapján ismerjék meg az ábrázolás-alakításhoz szükséges eszközöket, építészeti és művészeti értékeket. A környezeti adottságok és a differenciálás lehetőségeinek megteremtése támogatja, hogy folyamatosan bővüljenek a tanulók ismeretei a hagyományápolásról, népszokásokról, a nevezetes napokról, megismerkedjenek műalkotásokkal, tantárgy-specifikus jártasságaik, készségeik fejlődjenek.

Fejlesztési (terápiás) feladatok:

Készségek: koordinált mozgáskészség (szem-kéz koordináció) és alakítási készségek fejlesztése.

Képességek, attitűdök:

Formaalkotási képességek, kompozíciós képesség.

Vizuális ritmus képzése, tárgykészítés képessége.

Képzeteket felidéző ábrázolási képesség.

Képfelolvasás, képi közlés képessége.

Plasztikus formaalakítás. Finommozgás fejlesztése.

Pszichikus funkció:

Vizuális, taktikus percepció. Figyelemfejlesztés.

Érzelmi fejlesztés: motiváció, örömeztetés keltése alkotó tevékenység révén.

Emlékeztet, alkotó képzelet, forma- és térészlelés, gondolkodás fejlesztése.

Gondolkodási műveletek:

Megkülönböztetés, azonosítás, összehasonlítás.

Variálás, kombinálás. Analízis-szintézis.

Asszociáció, általánosítás, absztrakció, következtetés, ítéletalkotás.

Gondolkodásfajták: perceptív, cselekvéses, analógiás, asszociatív, algoritmikus, kreatív, logikus.

3. évfolyam

A népi művészeti alkotások megismerésével, megnevezésével, az önismeret és a társas kapcsolati kultúra, az együttműködő készség megalapozásával, a közös alkotások létrehozásával és a saját alkotás értékelésével kell lehetőséget teremteni a középsúlyosan értelmi fogyatékos tanuló fejlődésére.

A természettudományos és technikai kompetencia fejlesztését elősegíti a környezet tárgyainak és anyagainak alapos és részletes, vizuális és taktilis megfigyelése, megismerése.

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség kompetencia fejlesztéséhez a vizuális művészetek iránti érdeklődés felkeltésével és az önálló ízlés és stílus megalapozásával járul hozzá a tantárgy.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	1. Formázások különböző anyagokból	Órakeret 20 óra + 2 szab. felh. óra
--	---	--

Előzetes tudás	Alakító tevékenység végzése segítségével.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Szükséges mozgássémák kialakítása gömbölyítéshez, lapításhoz.	
Fejlesztési feladatok	Ismeretek – tevékenységek	Kapcsolódási pontok
A természetes és mesterséges formák hasonlóságainak megfigyelése segítségével. Adott tevékenységek végzése segítségével. Egyszerű formák, tárgyak készítése segítségével.	<p><i>Ismeretek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Anyagvizsgálat érzékszervi tapasztalás útján, tulajdonságok. – Felület, szilárdság, forma, méret megismerése. – Anyagok alakíthatósága. <p><i>Tevékenységek</i></p> <p>A természetes és mesterséges környezet tárgyainak összehasonlítása. Homok formázása. Homokozó formák használata. Hógolyó készítése. Gyurmázás (plasztilin, só-liszt gyurma, agyag formázása).</p>	<p><i>Olvasás-írás:</i> finommotorika fejlesztése.</p> <p><i>Játékra nevelés:</i> konstrukciós játék, szabadban játszható játék (homokozás).</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	<p>Tevékenységek: hoz, visz, tesz, önt, szór, ás, borít. Anyagtulajdonságok: folyik, szárad, kemény, folyékony, Felületre (sima-érdes), szilárdságra (kemény-puha), formára (kerek, hosszúkás), méretre (kicsi, nagy) vonatkozó fogalmak. Építmény részei: fal, ablak, ajtó.</p>	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	2. Építés	Órakeret 16 óra + 2 szab. felh. óra
Előzetes tudás	Építés néhány elemből.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Két kéz manipulációjának összehangolása.	
Fejlesztési feladatok	Ismeretek – tevékenységek	Kapcsolódási pontok
Tagolt építmények építése különféle építőjátékokból	<p><i>Ismeretek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Kirakás. 	<p><i>Olvasás-írás:</i> finommotorika</p>

<p>önállóan.</p> <p>Vonalhatárt tartva előrajzolt forma kitöltése.</p>	<p>– Fűzés.</p> <p><i>Tevékenységek</i> Egymásba helyezhető építőelemek használatával különböző térbeli építmények létrehozása. Előrajzolt forma kirakása, kitöltése különböző anyagokkal. Pálcikák fektetése színváltogatással, formaképzéssel. Gyöngyfűzés alak, szín, nagyság variálásával. Sor- és formaképzés a játék elemeiből. Alapformák kirakásával labda, virág, házikó stb. kirakása.</p>	<p>fejlesztése, szem-kéz koordináció.</p> <p><i>Játékra nevelés:</i> konstrukciós játék.</p>
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Főbb színek. Egyszerű formák (kocka, gömb, tégl), kicsi-nagy. Színek, formák, nagyság fogalmai. Elkészítendő tárgyak, ékszerek. Építmények (ház, garázs, híd stb.).</p>	

<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>3. Papír formálása, alakítása</p>		<p>Órakeret 16 óra + 2 szab. felh. óra</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>Formálási, alakítási tevékenységek végzése segítségével.</p>		
<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>A különböző tulajdonságú papírokhoz alkalmazható adekvát alakítási módok ismeretének megszilárdítása.</p>		
<p>Fejlesztési feladatok</p>	<p>Ismeretek – tevékenységek</p>	<p>Kapcsolódási pontok</p>	
<p>Tevékenységek végzése irányítással.</p> <p>Egyszerű formák tépése segítséggel.</p> <p>Hajtságok pontos illesztéssel.</p>	<p><i>Ismeretek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Gyűrés-simítás. – Tépés. – Hajtogatás. <p><i>Tevékenységek</i> Különböző papírfajták gyűrése, simítása különböző méretben. Előrajzolt formák tépése különböző méretben. Felező- és átlóshajtság gyakorlása, él képzése.</p>	<p><i>Olvasás-írás:</i> finommozgások fejlesztése.</p> <p><i>Játékra nevelés:</i> spontán játék.</p> <p><i>Kommunikáció:</i> élőlények tulajdonságai.</p>	

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Nagyságra, formára vonatkozó fogalmak: csík, kör, kisebb, nagyobb stb., differenciáltabb formák. Eszközök. Illesztéssel kapcsolatos fogalmak.
------------------------------------	--

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	4. Vizuális ábrázolás		Órakeret 14 óra + 2 szab. felh. óra
Előzetes tudás	Ábrázolás eszközeinek használata segítségével.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A papír- és vonalhatár betartási igényének kialakítása.		
Fejlesztési feladatok	Ismeretek – tevékenységek	Kapcsolódási pontok	
A festés eszközeinek megfelelő használata. Körök és egyenesek segítségével különböző élőlények és tárgyak ábrázolása és megnevezése. Kifestésnél a vonalhatár betartása. Együttműködési készség igényének kialakulása közös alkotás elkészítésénél. Színezésnél vonalhatár betartása.	<i>Ismeretek</i> – Festés. – Rajzolás. <i>Tevékenység</i> Körökből, egyenesekből ember-, állat-, növényábrázolások megfelelő színhasználattal. Ember, állat, növény, tárgy rajzolása, színezés. A figurák kompozícióba illesztése (pl.: meseillusztráció, családrajz, tájkép), színezés.	<i>Mozgásnevelés:</i> térorientáció. <i>Olvasás-írás:</i> finommozgás. <i>Kommunikáció:</i> színek, természeti témák, ember, állat, növény tulajdonságai.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Vonalak iránya, alapformák, színek. Ábrázolt élőlények, tárgyak, részeik.		

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén	A tanuló képes elsajátítani különböző ábrázoló, alakító technikákat. Önállóan épít különféle építőjátékokból tagolt építményeket. Pontos illesztéssel hajt, egyszerű formákat tép. Képes kifestésnél, színezésnél a vonalhatárt betartani. Próbál együttműködni közös alkotás elkészítésénél. Képes segítséggel megfelelően használni a festés eszközeit. Írányítással jellemző jegyeik alapján felismerhető ember-, állat-, növényábrázolásokat készít.
---	--